

דאלידזר

עלון לשבת קודש

בס"ד

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

הלחלה ולשמירה על חיילנו במלחמה להחזרת החטופים בריאים ושלמים ולרפואת הפצועים

י"ד תשרי תשפ"ה 1547 (שנה כט')

זוג סוכות

"ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכפות תמרים וענף

עץ אבות וערבי נזול" (ביתור המזוזור)

אומר "הבן איש חי", רמז מוסר יש כאן בארבעת המינים:

לולב – אותיות לו-לב, לרמזו לאדם שתמיד יהיה ליבו עימו בתורה ובתפילה ובקיום המצוות, ולא כאותם שנאמר עליהם: "בפיו ובשפתיו כיבדוני וליבו רחוק ממני".

אתרוג – אותיות את-גור מלשון מגור - פחד, היינו שיהיה תמיד ירא את ה' ויקיים את הכתוב בתורה.

הדס – אותיות הס-ד הס דיבור, היזהר והימנע מלדבר דיבורים אסורים.

ערבה – אותיות ער-בה, לומר לאדם שעליו להתעורר בעבודת ה' ובמידות הטובות שבה. הערבה אין בה טעם ואין בה ריח ואינה עושה פרי ובכל זאת נבחרה להיות עם שאר המינים. ללמדנו שאל לנו להתגאות על השפלים מאיתנו אלא נתקרב לכל אדם ונאהב כל יהודי. (מעין המועד)

ארבע מינים שהצילו

מעשה שהיה

את ר' מאיר פיירמן, אברך צעיר מכפר חב"ד, שלף רכב הגיוס מבית הכנסת בצהרי יום הכיפורים תשל"ד בו פרצה מלחמת יום הכיפורים. לאחר שעות מעטות כבר ישב מול הגה הטנק ושעט לעבר חזית הדרום. ימים קשים עברו עליהם, הרבה אבדות בנפש, הימים הראשונים של המלחמה היו כסיוט מתמשך שאין בו לא יום ולא לילה. מצב הרוח היה שפוף, אבל כשהגיע חג סוכות היו מעייניו נתונים ל-4 המינים, "חייבים להשיג לולב ואתרוג" אמר לחבריו המשתאים. מאיר היה בין כוחות השריון שצלחו את תעלת סואץ, עתה חנו מול איסמעיליה, כשהם נתונים להפגזות המצריות. בהפגזות שבין ההפגזות נשאוהו מחשבותיו לעבר בני ביתו, הוא גם חשב על מצוות סוכה שנבצר ממנו לקיימה השנה...

שני חבדניקים שהגיעו למחרת לקו החזית הביאו עמם 4 מינים לחלוקה לחיילים, הוא זינק מהטנק לקראתם וחטף אותם בהתרגשות, ובירך "על נטילת לולב" ו"שהחיינו" בכוונה גדולה. כשסיים לברך הוא פנה לחבריו לטנק והציע להם לקיים את מצוות היום. חבריו שכבר הכירוהו נענו בחפץ לב, אחר כך החליט להסתכן ולזכות עוד חיילים במצווה, הוא יצא לעבר הטנק שחנה במרחק 200 מטר מהם. "חג שמח", קרא לעבר מפקד הטנק, הלה מצמץ בעיניו כתוהה על קנקנו של הדתי המוזר שלפניו. "חג מה?", שאל בנימת ביטול. מאיר ידע כי המפקד הינו בן קיבוץ השומר הצעיר, וגם הכיר את דעותיו שעל פי רוב לא עלו בקנה אחד עם כל מה שריח של יהדות נודף ממנו. "חג שמח" שב וקרא בחיוך לבב, "חג סוכות היום, לא?", הנה הגיעו אלינו עתה לולב ואתרוג, בוא אתה והחברה שלך לברך עליהם". מפקד הטנק לא שילחו מעל פניו כפי שאולי היה עושה לו בנסיבות אחרות, בכל זאת הם חברים לנשק וקשה לסרב, אך כבודו העצמי ומורשתו הקיבוצניקית לא הניחו לו להיכנע בקלות, "מה

חגים וזמנים לששון אופק תל אביב אור החיים * שקיעה 6:08-5:59 * סוף זמן ק"ש 9:00-9:03

ניסית החג:	5:48	יציאת החג:	6:37	יציאת ר"ת:	7:15
ניסית השבת:	5:45	יציאת השבת:	6:35	יציאת ש ר"ת:	7:13
ניסית שמ"ח:	5:40	יציאת שמ"ח:	6:30	יציאת ח ר"ת:	7:07

אתה מדבר איתי עכשיו על קיום מצוות? תראה מה קורה פה, איזה חג ואיזה מצוות? בזמן שאתה עומד ומדבר איתי, אתה עלול להיהרג, עזוב, זה באמת לא הזמן", אך מאיר לא וויתר, הוא חיך חיוך שאי אפשר לעמוד בפניו "בוא, אני אומר לך ותקרא גם לשאר החברים, אל תהיו כל כך מדוכדכים, בכל זאת סוכות היום...", אחרי עוד כמה חלופי דברים נענה מפקד הטנק להצעתו והוא קרא לשאר אנשי צוות הטנק לבוא עימו ולברך על ארבעת המינים. המפקד התכבד לברך ראשון, אך נטל לידי את הלולב ופיצוץ עז נשמע בקרבם, החיילים שפשפשו את עיניהם כלא מאמינים. עמוד עשן סמך היתמר מהטנק שאך לפני רגעים אחדים ישבו בתוכו, היתה זו פגיעה ישירה, הטנק היה אפוף בלהבות ומתוכו נשמעו התפוצצויות התחמושת הרבה שהייתה בו.

מפקד הטנק התאושש ראשון מההלם וזעק: "בזכותך! בזכות הלולב!" כשהוא נופל על צווארו של מאיר ומנשקו בהתרגשות. כשנרגעו קמעא הודיע כי מעתה ועד הסוף החג ישמור אצלו את האתרוג "זה הקמע שלי, זה הציל את חיי, מי שמעוניין לברך עליו יקבלו ממני בהשאלה". בשבת חול המועד הצטופפו מאיר וחבריו בתעלות שחפרו בחולות.

בליל שבת באחת ההפוגות, הציע לחבריו לצאת לרגע מהבונקר כדי לחלץ את עצמותיהם ולעשות קידוש. כמה מחבריו שמחו על הרעיון ונענו להצעה. החיילים הנותרים היו שרויים במצב רוח שפוף ביותר וסירבו לקום ממקומם, לאחר מעט הפצרות הסכימו גם הם לצאת כדי לשמוע קידוש, הם ניגשו לטנק הסמוך ששימש כשולחן, מאיר הניח עליו כוס ומזג לתוכה את היין, הגביה והחל לקדש "כי בנו בחרת ואותנו קידשת מכל העמים" וברגע שסיים את הברכה והנוכחים כמעט וענו "אמן" הרעיד את הסביבה פיצוץ עז. הפעם היה פיצוץ קרוב מאד, תדהמה אחזה בהם, הייתה זו פגיעה ישירה של פגז מצרי שנפל הישר לתוך התעלה שלפני רגע הצטופפו בתוכה, "הצלת את חיינו! הצלת אותנו פעמיים!" קראו החיילים רועדים מהתרגשות, מאיר אמר להם בחיוך: "זה לא אני, זו המצווה שהגנה בעדנו".

(סיפורו של חג - סוכות)

2

הלכות חג סוכות

פינת ההלכה

סדר ליל סוכות א. בערב חג סוכות לא יאכל לחם יותר מכביצה (54 גר') משעה עשירית (3:19) ומעלה (עין ש"ע סי' תע"א ס"א, חז"ע עמ' קכ"א) ויש מחמירים מחצות יום (12:26) (כל"ח האזינו ט"א ס"ג), כדי שיוכל לאכול בערב לתאבון (ס). אבל יכול לאכול מעט פירות וירקות, בשר ודגים אך לא ישבע מהם (חז"ע סוכות עמ' קכ"א ס"ח).

ב. בליל החג אומר את נוסח הקידוש מעומד ואח"כ מברך "לישב בסוכה" ויושב, [והנשים לא תעננה אמן על ברכה זו, שהרי אינן מחויבות בסוכה והיו להן הפסק בקידוש] (אול"ר דינים ללילה סי' כ"ג). ואח"כ מברך כשהוא יושב ברכת "שהחיינו" וישתה מהיין (ש"ע סי' תרמ"ג ס"א-ב, שו"ת תבואות שמש ח"א לור"ח סי' נ). ג. חייב אדם מהתורה לאכול לחם בלילה הראשון של סוכות בסוכה בשיעור כזית (27 גרם) (ש"ע סי' תרל"ט ס"ג), ולכתחילה כדי לצאת ידי חובת כל הדעות יאכל יותר משיעור ביצה (כ-60 גר') (חז"ע עמ' קי"ג). ויכוון באכילתו לקיים מצות עשה מן התורה, ויכוון ג"כ שהוא יושב בסוכה זכר לענני הכבוד שהקיף הקב"ה את ישראל בצאתם ממצרים לבל יכח השרב (משנ"ב סי' תרכ"ב ס"ק/א).

ד. שיעור זמן אכילת כל כזית פת הוא בתוך 4-5 דקות ובדיעבד עד 7.5 דקות [כשאוכל 60 גר' יכול ב-8 דקות] (חז"ע עמ' קי"ג), ונכון לכתחילה לאכול את הכזית בלי שום תערובת סלט וכיוצ"ב (שו"ת יח"ד ח"ד סי' לז) ולכתחילה יאכל שיעור זה לאחר זמן רבינו תם (7:15) (ילקו"י ס).

ה. אם הוא באמצע סעודתו בסוכה אסור לטעום כלום מחוץ לסוכה אפילו מים, ואפילו יוצא כשהוא לועס יפסיק לעיסתו עד שיחזור לסוכה (יח"ד ח"ה סי' מה יבי"א ח"ה סי' עז).

ו. שכח לומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון [והוא כבר בברכה רביעית] בלילה הראשון: חוזר, ובכל שאר סעודות החג- אינו חוזר (ש"ע סי' קפ"ח סעי' ה-ז כ"ה ס).

ז. את האוכל והסלטים יביאו לסוכה סמוך מאוד לארוחה בגלל חרקים שנוחתים על האוכל או שיכסו את האוכל במפת ניילון (ז.ע.).

ח. אין להכניס סירי בישול לסוכה ואפילו על מנת להגיש מהם אוכל לצלחות הסועדים, שאין דרך ארץ בכך, אלא יעביר את תוכן הסיר לקערה גדולה ואותה יכניס לסוכה (סי' תרל"ט ס"א, חז"ע סוכות עמ' קכ"ז-קכ"ט). ואם הכניס סירי בישול לסוכה ימהר להוציאם כי יש אומרים שכל זמן שהסיר בסוכה, הסוכה פסולה (חז"ע ס, מועדים כהלכה סי' ח ס"ק ג).

ט. ירדו גשמים [כשנוטפות טיפות באופן שאינו יכול להשאר בסוכה] (חז"ע עמ' קסג, ש"ע סי' תרל"ט ס"ה):

* **בליל חג ראשון** – ולא קיים עדיין מצוות אכילה בסוכה ימתין מעט בביתו שמא יפסקו הגשמים ויוכל לקיים את המצווה, ואם אינם נפסקים רשאי לאכול בביתו. מ"מ אם נפסקו הגשמים במהלך הלילה קודם חצות (12:26) יאכל כזית פת נוספת בסוכה ויברך "לישב בסוכה", ואם לא פסקו עד אחר חצות לילה לא יברך "לישב בסוכה" אלא אם כן אוכל פת יותר מכביצה (54 גר').

* **בשאר הלילות וימי החג** – פטור מן הסוכה ויכול לצאת ולגמור סעודתו בבית, מ"מ יצא בהכנעה שיהיה נראה שקשה עליו עזיבת הסוכה (ילקו"י ח"ה עמ' קמ, קמז).

* **היה ישן בלילה בסוכה וירדו גשמים** – ונכנס לבית ופסקו הגשמים, אין מטריחים אותו לחזור לסוכה, אלא ישן בביתו עד הבוקר (ש"ע סי' תלכט ס"ו).

י. מי שהיה אנוס ולא בנה סוכה וקידש ואכל כביצה פת בסוכת בית הכנסת, כשחוזר לקדש בביתו לאשתו ובנותיו מקדש כרגיל, ומברך "שהחיינו" כדי להוציאם (אבל ברכת "לישב בסוכה" לא יברך) ומותר לו לשתות יין בבית ובסעודת החג (וכן בכל ימי חג סוכות) ויזהר שלא לאכול יותר מ-54 גרם לחם בבית [ע"פ האמור בסעיף יא].

מתי חייב לשבת בסוכה ?

יא. אוכלים ושותים וישנים בסוכה (ס"ב) מ"מ אין חיוב גמור להיות בסוכה אלא באופנים הבאים:

* **באכילת לחם** [מאפה או תבשיל העשוי מחמשת מיני דגן כגון: עוגות, אטריות וכיוצ"ב] **בשיעור של יותר מכביצה (54 גרם), שאז חייב בסוכה.** [ולעניין מתי צריך לברך "לישב בסוכה" ראה הלכה טו'].

* **בשינה, ואפילו שינת עראי, חייב בסוכה** [ומותר לישון יחידי בסוכה שנאמר: "שומר מצוה לא ידע רע" (כשרות השולחן ח"ה סי' יא ס"ה)] ומ"מ אם הוא אסטניסטי ובנקל יבוא לידי הצטננות אזי פטור משינה בסוכה (ילקו"י ח"ה עמ' קמז) וראוי להחמיר להיות כל זמנו בסוכה ובפרט בשבת ויו"ט (ש"ע סי' תלכט סעי' ז כה"ח ס"ק לז, ש"ת יהודה דעת ח"א סי' סה).

יב. יש אומרים שבשבת גם סעודת עראי (כשאוכל מ-54 גר' ומטה פת) ושתיה נחשב קבע לחיבו לאוכלם בסוכה ויש חולקים, וטוב שיאכל וישתה בסוכה (הנ"ל) בלי ברכת "לישב בסוכה" (כשאוכל פחות מ-54 גר' פת) (ש"ע עמ' קמג).

יג. קטנים שהגיעו לחינוך (בני 5-6 לפי חריפות) חייבים בסוכה מדרבנן כדי לחנכם במצוות. (ילקו"י ח"ה עמ' קמו) ואישה פטורה מסוכה, ואם מחמירה על עצמה לאכול בסוכה יש לה שכר, אבל אינה רשאית לברך "לישב בסוכה" (ילקו"י ה'קמה, קעב).

יד. אלה פטורים נוספים:

* מי שאשתו חלשה [כגון: אחרי לידה] ויש להם ילדים קטנים שמתעוררים בלילה ובוכים, וצריך לקום ולטפל בהם ונבצר ממנו לדעת מתי לקום אליהם אם ישן בסוכה, מותר לו לישון בבית

לצורך הטיפול בילדים (חזו"ע עמ' רס"ז, עיין בשו"ת שבת הקהתי ח"א סי' קלח).

* בליל הסהרה או בליל עונה מותר לישון בבית (חזו"ע עמ' קאג-ד).

* החולים והמטופלים בהם פטורים מן הסוכה (ש"ע סי' תרמ ס"ג).

* אנשי המשטרה המופקדים על ביטחון תושבי העיר ושמירתם וכן חיילים שעסוקים בשמירה על בטחון המדינה ביום ובלילה, היוצאים למארבים או הנמצאים בעמדות פטורים מהסוכה ביום ובלילה (חזו"ע עמ' ק"ו ס"ב).

מתי יברך "לישב בסוכה" ?

טו. * בסעודה של פת משיעור יותר מכביצה ומעלה (מעל 54 גר') חייב לאכול בסוכה ולברך "לישב בסוכה" (ש"ע סי' תלכט ס"ב, חזו"ע עמ' קלז-קלז).

* כשאוכל מזונות [מאפה או תבשיל] משיעור יותר מכביצה ומעלה (מעל 54 גר') חייב לאכול בסוכה בלי לברך "לישב בסוכה" ואם אוכל משיעור 162 גר' ומעלה מברך "לישב בסוכה".

טז. ברכת "לישב בסוכה" צריך לברך מעומד (ש"ע סי' תרמג ס"ב ומשנ"ב ס"ק ז) ולכן בכל ימי החג כשצריך לעשות קידוש יעמוד בסופו [בקידוש היום, כי בלילה ממילא עומד בקידוש] ויברך "לישב בסוכה" ואז ישב ויטעם מהיין (חזו"ע סוכות עמ' קעב ס"כט, ש"ת אור לציון לגר"ב אבא שאול ח"ד פ"לא ס"א).

ובסעודה שאין קידוש וזו סעודה של פת, נוטל ידיו ונכנס לסוכה וכשהוא עומד מברך "לישב בסוכה" ויושב ומברך "המוציא" (ש"ע ס"ב משנ"ב ס"ק ו ילקו"י ס"ב, חזו"ע עמ' קעב-קעז) ואם הפך את הסדר וברך "המוציא" ואח"כ "לישב בסוכה" יצא (עיין ש"ע ס"ב כה"ח ס"ב ילקו"י ס"ב).

יז. אם התחייב לברך "לישב בסוכה" ושכח לברך ונזכר – כל עוד לא סיים סעודתו [היינו אפילו סיים את העיקר ואוכל פירות ושותה] יכול לברך (יח"ד ח"ה סי' מה) כשמסתפק אם בירך "לישב בסוכה" או לא, לא יברך שספק ברכות להקל (חזו"ע עמ' קעח).

יח. לכתחילה לא יכנס אדם לסוכת חברו לאכול בה שלא מדעת חברו ולא יברך עליה "לישב בסוכה" אלא אם כן ברשות חברו (הרמ"א סי' תלכ"ג, חזו"ע עמ' נג). מ"מ אם קיבל רשות מאשתו של בעל הסוכה מותר לו ליישב שם ולברך "לישב בסוכה".

הטעם: כיון שהרשתה לו אשתו מן הסתם גם הוא איננו מקפיד (משנ"ב ס"ק ל בשם זכוריי יעקב ס"ב).

יט. בשבת, אין נוטלים את ארבעת המינים ולא מברכים עליהם (ש"ע סי' תרנ"ב) והלולב ומיניו [ערבות והדסים] מוקצים ואסור לטלטלם [כדין מוקצה מחמת גופו שאסור לטלטלו אפילו לצורך גופו או מקומו] אבל האתרוג מותר לטלטלו (חז"ע ע"מ שעה, הרמ"א סי' תרנ"ב סי' צו).
הדס של מצוה אסור להריח בו כל ימי סוכות ואתרוג יש להימנע מלהריח בו לפי שנחלקו אם מברכים על הרחתו (ש"ע סי' תרנ"ג סי' א).

הלכות חול המועד

פינת ההלכה

א. לבוש ומאכל: ימי חול המועד נקראים מועד וחייבים בהם בשמחה, ומצוה לשמוח בבשר [בקר ואם אי אפשר אז בעוף] ויין, ולשמח את הנשים בבגדים נאים ותכשיטים (ש"ע תקט"ז סי' כ"ב וצ"ח סי' כ"ב) וחייב לכבדו במאכל ובמשתה ואינו מחויב באכילת לחם (ש"ע סי' קפ"ח סי' י"ז) מ"מ לכתחילה מצווה לקבוע סעודה של פת בלילה וביום (משנ"ב סי' ק"א) ויש לכבדו בכסות נקיה וטוב בבגדי שבת (תורה לשמה סי' קמ). ונוהגים לכסות את השולחן במפה כמו ביר"ט (ח"כ פ"א סי' כ"א). ואין מניחים תפילין בחול המועד (ש"ע סי' ל"ג סי' צ) [שימי חול המועד אות הם] (ס"ס).

ב. תפילות: בתפילת 18 וברכת המזון אומרים "יעלה ויבוא", ואם שכח לומר:

⊙ בתפילת 18 חוזר [אם נזכר כשאמר בא"י יסיים "למדני חוקיך" ויחזור "ליעלה ויבוא", ואם נזכר קודם שהתחיל "מודים" יאמר שם "יעלה ויבוא", ובסיום יחזור "למודים". ואם כבר התחיל "מודים" אם נזכר קודם שהגיע ל"עושה שלום" יחזור ל"רצה" ואם כבר הגיע ל"עושה שלום" חוזר לראש התפילה, בכל התפילות: הן בערבית הן בשחרית והן במנחה] (ש"ע סי' ת"ז).

⊙ בברכת המזון כל עוד לא אמר "ברוך אתה ה'" חוזר, ואם אמר אינו חוזר (ש"ע ס"ס כ"ח ס"ס).

ג. לימוד תורה: יש להוסיף בלימוד תורה בימים אלו, שכוונת השם יתברך בנתינת המועדים כדי להדבק באהבתו וביראתו ולעסוק בתורתו התמימה (ח"כ פ"א סי' כ"ז).

ד. מלאכות: חול המועד אסור במקצת המלאכות ומותר במקצתם (ש"ע תקל"א).

כל המלאכות שאסור לעשותם בחוה"מ אסור לעשותם אפילו ע"י גוי (ש"ע תקמ"ג סי' א), אבל לצורך מצוה מותר לומר לגוי אפילו מעשה אומן (משנ"ב סי' ק"א).

*** כל מקום שכתוב "מעשה אומן" – הכוונה מעשה איש מקצוע, וכשכתוב "מעשה הדיוט" – הכוונה לפעולה שכל אדם יכול לעשותה ולא צריך איש מקצוע לכך.**

דוגמאות: (ש"מ – ש"ע מועד, ח"כ – חול המועד כהלכתו, ילקו"י – ילקוט יוסף).

גיהוץ ⊙ מותר לגהץ לצורך לבישה במועד (חז"ע יו"ט עמ' ק"ח סי' כ"ח, ילקו"י ח"ה עמ' תק"ח סי' כ"ח, אור לאוין ח"ג פ"כ סי' ד'), שהוא מעשה הדיוט, דהיינו להחליק קמטים או לחדד קפלים הקיימים (אבל לעשות קפלים חדשים אסור!) (ש"מ פ"ה סי' ט).

גינה ⊙ מותר להשקות פרחים או פרחי נוי כדי שלא יקמלו (ש"מ פ"י סי' ד', חז"ע עמ' קפ"ד) אבל אסור לעשות כיסוח וגזיז לנוי (ש"ע סי' תקל"א סי' כ"א ח"כ פ"א סי' י"ח). וע"י השקיה אוטומטית שמכווין לפני החג מותר להשקות כרגיל (ילקו"י יו"ט סי' תקל"א סי' י"א) מותר לרסס את העצים כדי להגן עליהם (ס"ס כ"ד).
⊙ אסור לקטוף עלה, פרחים או פרי שלא לצורך כגון: לשם תענוג ומשחק (ש"מ סי' ס"ח) אבל לצורך המועד מותר (ש"מ פ"ו סי' ד').

הכנת אוכל ⊙ מותר לעשות כל דבר מאכל לצורך המועד ואפילו כשיש טרחה כגון: לדוך, לטחון תבלין (ש"ע סי' תקל"ג) ודבר שיהיה מוכן רק לאחר המועד אסור כגון: חמוצים, ואם חושש שירקיבו זה דבר האבד ומותר (ש"ע סי' ג').

⊙ מותר לצוד דגים לצורך המועד (ש"ע סי' תקל"ג סי' ד') ואפילו יותר מצורך המועד שיתכן שיאכל מהם במועד (חז"ע יו"ט סי' כ"א). יש שהקלו לצוד דגים לשם תענוג אף שאין כוונתו לאכול מהם, רק שראוי לאכול מהם (ילקו"י ס"ס כ"ה).

⊙ מותר להזמין ולחבר מיכל גז לצורך אוכל נפש, אם נתרוקן המיכל הישן (ילקו"י יו"ט סי' תקל"ג סי' ט), אך אם יש לו מיכל נוסף מלא שישפיק לו לצורך המועד לא יתקין חדש (ש"מ סי' ג' סי' י).

הליכה לעבודה ⊙ הפרטים הם רבים ויש לשאול רב על כל מקרה לגופו (ח"כ).

כיבוס ⊙ אסור לכבס בגדי גדולים (ש"ע סי' תקל"ג סי' א) ואפילו לצורך המועד.

הטעם: כדי שיכבס לפני החג ולא יכנס למועד כשהוא מנוול (משנ"ב סי' ק"א). ואפילו אם המכונה בין כה כבר מכבסת בגדי קטנים! ואפילו להשרות במים אסור (ח"כ פ"ה סי' י"ה, ג' חז"ע עמ' קצ"ח).

⊙ לבנים (בגדים תחתונים), גרבים ומגבות אם נגמרו לו ורגיל להחליף כל יום מותר לכבס את

הנצרך למועד (חז"ע עמ' קצ"ח). ⊙ בגד שאם לא יכבסוהו בחוה"מ יתייבש הלכלוך ולא ירד – מותר לכבסו (ש"מ ח"ב סי' ס"ה) וכתם בלבד – מותר לנקותו בחומרי ניקוי (חז"ע עמ' קצ"ח).

⊙ בגדי ילדים קטנים מותר לכבס (ש"ע סי' תקל"ג סי' ב) את הנצרך לשימוש מיד, אם מכבס במכונת

כביסה מותר לכבס בגדי קטנים אפילו הרבה בבת אחת כל שהם לצורך המועד (חז"ע עמ' קצ"ח).

[קטן הכוונה עד גיל 6 וכיו"ב] (ילקו"י יו"ט סי' תקל"ב סי' י"ב, שו"ת אור לזיון ח"ג פ"כ ס"א).

⊙ מותר להבריש בגדיו כדי להסיר את האבק (חזו"ע ס).

⊙ אישה לצורך טהרה רשאית לכבס את הנצרך (חזו"ע ס).

כתיבה הקדמה: כתב הדיוט – אותיות כתב רגילות (שאינן מרובעות) ובתנאי שאינן נכתבות בצורה נאה במיוחד (גרפיקה) וכן אותיות מרובעות אם נכתבות ברישול ללא תשומת לב לצורתן, מספרים וחותמת. כתב אומן – אותיות עבריות מרובעות (כתב אשורי) ודווקא כשנכתבות בכתב נאה, כתיבה גרפית (שאינה נכתבת ע"י כל אדם כפי המזדמן לו) וכתיבה באותיות לועזיות יש להחמיר כדון מרובעות.

* כל מקום שמותר לכתוב כתב מעשה אומן ולא נגרם הפסד כל שהוא אם יכתוב כתב הדיוט, יש לכתחילה לכתוב כתב מעשה הדיוט (הה"כ פ"ו ס"א-ו ס"א פ"כח). ⊙ מותר לכתוב לצורך המועד כתב מעשה הדיוט. (כגון: לשלוח את הבן למכולת עם רשימה של קניות לחג), אסור להדפיס ספרים (חזו"ע עמ' קפב).

⊙ מותר לכתוב לצורך הרבים (כג' לכתוב צ'ק לצורך ציבור) אף כתב מעשה אומן.

⊙ וכן מותר לכתוב לצורך מצוה [כגון: צ'ק לצדקה/גבאי הרושם קבלות עבור נדבות וילקו"י סי' תקמ"ה ס"ח].

⊙ מותר להשתמש בשירותי בנק אוטומטיים אע"פ שהם כותבים ומוציאים פתקית (ולהוציא תדפיס רק אם נחוץ למניעת הפסד כגון: מצב חשבון וכו') (הה"כ ס"ט). ⊙ מותר לכתוב בקרם על עוגה.

⊙ מותר לכתוב חוזה שכירות שנחשב דבר האבד (ילקו"י ח"ה עמ' תקנ"א).

⊙ ציור דינו שווה לכתבה שיש להבחין בין ציור אומנותי (מעשה אומן) לציור סתמי (מעשי הדיוט) ולגבי ילדים המציירים וצובעים אין בזה איסור (ילקו"י יו"ט סי' תקמ"ה ס"ב).

⊙ מותר לכתוב אגרת שלומים או חידושי תורה בחוה"מ וכן לכתוב חשבונותיו ולחשב הוצאותיו (שו"ע תקמ"ה ס"ה 7) ויש להקל גם להקליד במחשב ואף להדפיס (ויצי"א ח"ח סי' מח, ק. ילקו"י ח"ב עמ' תכנ"א).

⊙ מותר להקליט, לצלם מסמך, תמונה או רנטגן כשאין יכול לצלם אחר המועד (ומותר להצטלם (אור לזיון ח"ג עמ' רל"א) אבל פיתוח תמונות של המצלמה רק אחרי המועד) (חזו"ע עמ' ר"ו ס"לח-לט, ילקו"י עמ' תקנ"ב) וכן יש להקל לשלוח פקס (כי בא מועד עמ' קו).

⊙ מותר להשתמש במחשב כיס אף שלא לצורך המועד (הכתב אינו מתקיים) (ש"מ פ"ט ס"ט).

⊙ מותר לשלם חשבונות כגון: חשמל, מים שהגיע זמנם אף אם יצטרך לכתוב, או שאר מלאכות משום שזה דבר האבד, וכל זה כשלא כיון מלאכתו למועד (ש"מ פ"ב ס"ג) וכו"ל אם צריך להפקיד כסף בבנק משום חובותיו (ס).

⊙ אסור לקשקש על דף לשם הנאה ולכתוב סתם בלי שום צורך (ש"מ פ"ט ס"ב).

⊙ קריעת נייר שלא לצורך אסורה (ש"מ פ"ז ס"א ב"ח"ב).

מכונות ⊙ מותר לנסוע לכל חפצו ולכל מטרה שהיא (אף לטיול (שו"ע סי' תקל"א)) (הה"כ פ"ז ס"סט-ע). ומותר לנקות את המכונות ולייפותה כשאין טרחה יתירה (חזו"ע עמ' קעה).

⊙ מותר להחליף גלגל (חזו"ע עמ' קעה ס"ק ב) וכן מותר לתקן פנצ'ר של הגלגל (ילקו"י סי' תקמ"ה ס"ק ה). ⊙ מותר לחלץ מכונת שנתקעה בדרך (וכן להזמין חילוץ) אף שיצטרך תיקון אומן שאם ישאירה שם יגרם לו הפסד כספי [כגון: שהמכונת תיגנב, או בהשאתה עד אחר המועד תגרום להוצאות כספיות מיותרות וכדו'] (הה"כ פ"ז ס"ט, ילקו"י יו"ט עמ' תתקכ"ט).

מעבר דירה אין לעבור דירה בחוה"מ (העברת כל החפצים) (שו"ע סי' תקל"א ס"א) מ"מ בדבר האבד מותר (ב"מ"א ס).

⊙ כגון: שהסתיימה תקופת השכירות וחייב לפנות את הדירה מותר. ויש מתירים אם עובר מדירת שכירות לדירת קבע אפילו שלא בדבר האבד (שו"ע סי' תקל"א ס"ב משנ"ב ס' חזו"ע עמ' ק"ה כ"ט).

ניקוי דירה וכלים ⊙ מותר לעשות כל ניקוי שיגרתי בבית ואפילו בעזרת שואב אבק, אבל ניקיון יסודי תקופתי לא (הה"כ פ"ה ס"מ, מצ) ומותר להבריק כלי כסף לצורך המועד, מותר לרחוץ כלים, ואפילו שלא לצורך המועד (ס"לט) ומותר לשטוף את הבית (ילקו"י ה/תק"ז).

⊙ **איפור** מותר לאישה להתאפר כדרכה (שו"ע סי' תקמ"ה ס"ה).

⊙ **צביעה** אסור לסייד או לצבוע את הדירה במועד (ש"מ ח"ב פ"ד ס"א). [ציור – ראה בכתיבה].

⊙ מותר לצחצח נעליו במשחת נעלים לצורך המועד (שו"ת יצי"א ח"א ס"ב).

תיקונים ⊙ מותר לתקן מכשירים של אוכל (כג' מקרר, מיקסר, תנור) ואפילו בתיקון אומן אם צריך (ש"מ פ"ד ס"ג וב"ח"ב ס"ט) וה"ה לתיקון מערכת חשמל או האינסטלציה (ילקו"י יו"ט סי' תקל"ג ס"ט).

⊙ מותר לתקן תיקון הדיוט בלבד במכונת כביסה, [לצורך כיבוס הבגדים המותרים במועד] (ילקו"י ס"א) או בטייפ [או שאר כלי נגינה] (הה"כ פ"ז ס"א, שו"ת יצי"א ח"א/ד/מו).

⊙ מזגן ומאוורר – כשמזג האויר חם מאוד ויש צורך דחוף לתקנם, מותר אפילו מעשה אומן (ילקו"י ס"ט) מכשיר טלפון/נייד – מותר לתקנו (הה"כ פ"ז ס"א, ילקו"י ס' ס"ח).

⊙ אסור לתקן שעון שנתקלקל בין של איש או אישה (פירות האילן חוה"מ להאדמו"ר ממעליץ סי' תקמ"ה ס"ק ט).

⊙ אוטובוס, מוניות ומשאיות של מזון מותר אפילו ע"י אומן משום שזה צרכי רבים (ש"מ פ"ח ס"ב, חזו"ע עמ' קעה) אך מכונת פרטית אין לתקן רק מעשה הדיוט (חזו"ע ס).

⊙ אומן בשעת הצורך

כשצריך לנסוע ממקום למקום ויש הפסד כספי לנסוע במונית וכדו' מותר לתקן את הרכב אפילו מעשה אומן וטוב שיעשה כן ע"י אומן גוי (ילקו"י יו"ט סי' תקמ"ד ס"ג, עיין שו"ת האור לציון לגר"צ ח"ג שאלה ח"ג פ"כד ס"ה)

⊙ מותר לתקן אופנים כשצריך להם במועד כגון: לטייל או למשחק עבור קטן ודווקא כשאין התיקון צריך מלאכת אומן. ואם צריך את האופנים כדי לנסוע ממקום למקום ואחרת יצטרך לנסוע באוטובוס, מותר לתקן אפילו מעשה אומן (ילקו"י סי' תקל"ו וס"ק ה).

⊙ משקפי ראייה שנשברו בחול המועד מותר לתקן אפילו מעשה אומן (חזו"ע עמ' קל"ה ס"כח).

תיקון מלבושים אסור לתקן מלבושיו ונעליו הקרועים בחו"מ מעשה אומן (שו"ע סי' תקמ"א ס"ד) (ולכן אסור למסור בגדים לתופרת לתיקון, וכן אסור למסור נעלים שנקרעו לסנדלר לתיקון), אבל מעשה הדיוט [כגון: שמתקן בעצמו] (כשצריך ללבוש למועד!) מותר (שו"ע ס"ה).

⊙ במקום האבד כגון: שנקרעו נעליו הרבה ואם ימשיך ללכת כך יקרעו עוד יותר ואין לו אחרות מותר למסור לסנדלר לתיקון.

⊙ מותר לו לתפור בגדיו שנקרעו (שו"ע ס"ז), מ"מ ראוי לתפור בשינוי כגון: תפירות רחבות ולא מכוונות, והטעם מאחר שמעשה תפירה של כולם כמעשה אומן (שכ"ח פ"ח ס"ע"ה, שנינו מועיל – פס דהרמ"א). מותר לתפור כפתור שנפל בשינוי כגון: שיתפרנו רפוי או ביד שמאל או שיתפור ב-2 חורים מתוך 4 (כי כל מועד ח"י עמ' ע"ב) מותר להטיל [לקשור] ציציות בטלית ילקו"י סי' תקמ"א ס"ה-ז).

⊙ מותר לקנות נעלים חדשות בחו"מ (ילקו"י ה/תק"ח).

תספורת והגיינה ⊙ אין להתגלח ולהסתפר (שו"ע תקל"א, ס"ב ומשנ"ב ס"ק ג) ואפילו אבי הבן והסנדק (חזו"ע עמ' ק"ל ס"כג), מ"מ מותר לכולם לגזוז שפם (שו"ע ס"ח) אפילו שאינו מפריע לאכילה (משנ"ב ס"ז).

⊙ מותר לחפוף ולסרק השיער אע"פ שמשיר בזה שיער (הרמ"א ס"ח).

⊙ אישה דינה כאיש לענין תספורת שאסור (משנ"ב סי' תקמ"ב ס"ק טז) מ"מ לצורך טהרה מותר וכן מותר להוריד שיער הראש הבולט מהמטפחת (ש"מ פ"ב ס"ז) ולהוריד שערות ליופי (שו"ע סי' תקמ"ב ס"ה), אפילו כרוך בכאב מותר (הש"כ פ"ג ס"לג). ⊙ אבל על אביו או אמו ששלמו 30 ימי אבלו בתוך חול המועד וגערו בו, מותר לו להסתפר ולהתגלח בחו"מ (חזו"ע יו"ט עמ' קנ"ב ס"כ, כה"ח סי' תקל"א ס"ק לז).

⊙ לקטן מותר להסתפר (שו"ע תקל"א ס"ו). בכל אופן [אפילו אינו מצטער בזה] מאחר שאינו בר מצוה (ילקו"י סי' תקל"א ס"ג).

⊙ מותר לכולם לגזוז ציפורנים (שו"ע תקל"ב ס"א) והאשכנזים מחמירים בזה [אא"כ במקום מצווה] (פס).

לא לשכוח את היום שאחרי...

מעשה שהיה

מכירה סינית של ארגון גדול התקיימה בארצות הברית. מדובר היה במכירה ענקית, שדרשה הרבה מאד כספים. המארגנים ניגשו לנשיא ארצות הברית בשעתו, ביל קלינטון, ואמרו לו: "אנו יודעים שלוח הזמנים שלך צמוס, אבל אם תתרום לנו חמש עשרה דקות, נוכל לתרגם את זה למיליוני דולרים".

הנשיא שיתף פעולה, אם חמש עשרה דקות שלו יתורגמו למיליונים, הוא מוכן לתת אותם, וימצא את הזמן הדרוש לכך. אך הוא ביקש לדעת – איך עושים את זה? איך לוקחים חמש עשרה דקות, ומתרגמים את זה למיליוני דולרים?

הם הסבירו: הכרטיס שיזכה בחמש עשרה דקות הללו, יזכה את בעליו בביקור של הנשיא בבית שלו. יהי כן. ההגרלה נערכה, ומי שזכה בכרטיס הזה היה אברך תלמיד חכם מיישיבת לייקווד... אשר לא ידע מה לעשות עם הזכייה המשונה הזו. את ביל קלינטון הוא צריך אצלו בבית? מה הוא בדיוק אמור לעשות אתו? למה לא מביאים אליו את רבי חיים קניבסקי למשול? איך הוא אמור לכבד אותו – עם רוג'לך של אנג'ל? ומה, הוא אמור לשפץ את הבית בשבילו?

לבסוף הוא הצליח לדבר עם אחד היועצים שמסתובבים סביב הנשיא. הלה אמר לו: "אגלה לך משהו, ותראה מה תוכל לעשות עם המידע הזה. לפני שלושים שנה, כשהיה הנשיא בצבא, הוא אהב מאד שיר רגש צבאי. כנראה נשכח ממנו השיר במהלך השנים, אבל הוא היה שיר אהוב עליו ביותר".

ניגש האברך מלייקווד לראשי הארגון ואמר להם: "הבה נעשה משהו ביחד!", הם הביאו את אחד הכנרים הגדולים בארצות הברית, כנר בעל שם, ועוד שלושה בעלי מנגנים. נתנו להם את השיר וסיכמו איתם, שכאשר יגיע הנשיא הם ינגנו את השיר בשיא הרגש.

השעה המיועדת לביקור הגיעה. נשיא ארצות הברית פתח את הדלת ונכנס פנימה, הכנר קיבל את פניו

בשיר האהוב. הנשיא נזכר מיד, הוא התיישב בסלון והתרכז בניגון. הכנר פרט על המיתרים ברגש רב, ואחרי עשר דקות ניכרו לעין נצנוצים חשודים בעיני הנשיא... כשהסתיימה הנגינה נותרו לביקור עוד חמש דקות בלבד.

הנשיא אמר לאברך: "הקשב נא, אני מטייל בכל העולם, בכל מקום שאליו אני מגיע מגישים לי ארוחות דשנות – תפריטים סינים, תאילנדים, פריזאים... אחר כך אני נאלץ לחפש דרך להיפטר מהקלוריות המיותרות שהעמסתי על עצמי...

כאן לא הבאת לי אוכל. הגשת לי לשתות רק סודה, אבל השקעת מחשבה מיוחדת בדרך שבה תוכל לכבד אותי, לשמח אותי ולרגש אותי. שנים לא דמעת מהתרגשות, וכעת תתבונן בעיניים שלי... קיבלת אותי עם כל הלב, והצלחת לפתוח לי את הלב".

בשלב זה הוא הוציא מכיסו כרטיס קטן שעליו רשום מספר נייד, ואמר: "את המספר הזה מקבלים ממני ראשי ממשלות כדי ליצור קשר בשעת חרום. אני נותן לך את המספר הזה, ומזמין אותך להתקשר אלי בכל פעם שתצטרך משהו".

אין זה משל, אלא סיפור שהיה. לקחיו יוכלו ללוות אותנו בימים הגדולים הללו.

עברנו את אלול, ראש השנה ויום הכיפורים, ופננו לקראת הושענא רבה, אפשר לסכם את כל הימים שעברנו במילים פשוטות: תפוחים, רימונים ודבש... אבל מי שמכבד את המלך צריך להיות יצירתי, ולחשוב מהו הדבר המהותי שישמח אותו? אדם כזה יודע, שהמבחן האמיתי הוא היום שאחרי, מה שהוא באמת לוקח איתו הלאה לתוך החורף. איך הוא מצליח לשים את הקב"ה במרכז, שזוהו כרטיס הכניסה לעולם הבא. לא מדובר במעשים עצומים ומיוחדים, אלא במבחן היום-יום. אדם צריך לבדוק את עצמו מהו מרכז החיים שלו – הנהנתנות בעולם הזה או הקב"ה. אוכל ובית יפה או דף גמרא ומעשה חסד.

פעם בשנה מגיע אלינו הקב"ה – לראש השנה, יום כיפור והושענא רבה. ואומר לנו: קבלה אחת רצינית היא מה שמכבדת אותי באמת. זו לא צריכה להיות קבלה גדולה. מספיק קבלה אחת קטנה שלוקחים אותה לחורף, ובמשך כל השנה שומרים עליה שתחזיק מעמד.

האמירה של הקב"ה: "קשה עלי פרידתכם", נועדה עבורנו – שנדע שהוא אוהב אותנו ורוצה להיות איתנו לבדנו, ואז ברגע של קושי וברגע של מבחן, נזכור שהקב"ה אוהב אותנו ורוצה בטובתנו, וזה ייתן לנו את היכולת ואת הכוחות לעמוד ברגע הזה.

הקב"ה אומר לנו: "קשה עלי פרידתכם". אם נרגיש את אהבתו אלינו, נבין שזה הדבר היחיד שמלווה אותנו תמיד, וממילא לא יהיה שום פרוז. נזכור שהקב"ה אוהב אותנו, וכשמישהו כל כך אוהב אותנו ודואג לנו ומצפה מאיתנו – אי אפשר לאכזב אותו... וזה יסייע לנו לעמוד בקבלה שלקחנו על עצמנו והיא תלווה אותנו כל חיינו.

(מתוך 'דורש טוב' מפי הרב גואלמן שליט"א)

הלכות הושענא רבא

א. נוהגים להישאר ערים כל ליל הושענא רבא, ויזהר אדם שלא להירדם בביהכ"נ בלילה זה. ואפילו שנת עראי אסורה מחוץ לסוכה. ואם רואה שהשינה מתגברת עליו, ימהר לסוכה וינוח בה מעט, וכן אם רואה שחברו נרדם טוב להעירו (חז"ע עמ' רל). על מנת למנוע מכשול מומלץ שבת הכנסת יקיימו את ליל "הושענא רבא" בסוכה אם התנאים הסביבתיים מאפשרים זאת (ד.ע.).

ב. כשאומרים "רחמנא" בשבעה כורתי ברית [בקריאת התהילים בליל הושענא רבא] או בהקפות, אין לענות "בדיל ויעבור" לפי שמאחרי יום הכיפורים ואילך אין אומרים עוד תחנונים עד סוף תשרי, ויש לענות "אמן" בלבד (כה"ח סי' תרס"ד סק"ג).

ג. מעט לפני חצות לילה (12:25) יאמרו קריאת שמע שעל המיטה (ילקו"י ח"ה עמ' תמ) וטוב עם כל הפסוקים ("יעלזו", "יושב בסתר", "אנא בכח") (עיין בא"ח פיקולי ס"ד). וטוב לומר "ריבונו של עולם" אבל ברכת המפיל לא יברך [אפילו בלא שם ומלכות] (עיין ברכות ה' ח"ד פ"ז ס"ק סג, שו"ת רב פעלים סוד יקרים סי' יד).

ד. אין צורך "להדר" לשמוע ברכות התורה מאדם אחר שישן שינת קבע בלילה, מ"מ על הצד הטוב ביותר יכונו בברכות התורה של היום הקודם (יום שלישי) שאינם רוצים לפטור עצמם אלא עד עלות השחר למחרת היום (ילקו"י ח"א/כ).

ה. רק לאחר עלות השחר (5:42) ייטול ידיו בלא ברכה ויברך ברכות השחר (ללא "אשר יצר" אלא אם כן הוצרך לנקבו) וברכות התורה (שו"ת יח"ד ח"ג סי' לז). ולא יאחר את ברכות התורה אלא יברכם מיד

אחרי עמוד השחר] (הליכות עולם לגר"ע יוסף ח"א עמ' מה).

- ו. ביום הושענא רבא, יש לקרוא "שנים מקרא ואחד תרגום" את פרשת "וזאת הברכה". ואם שכח – יקראנה בליל שמחת תורה, או בבוקר לפני תפילת שחרית (ילקו"י הקפל, משנ"צ סי' רפ"ה ס"ק יח, כה"חכט).
- ז. אסור לפרק את הסוכה ביום הושענא רבא אע"פ שכבר סיים לשבת בה, אבל מותר לו לפנות את כליו וחפציו החל מזמן מנחה (הש"ס סי' תכס"ו ס"א), קטנה ולמעלה [היינו מ- 3:41] משנ"צ ס"ק כ, כה"ח (ס"ס).

הלכות שמחת תורה

- א. אומר בתפילת העמידה את "יום שמיני חג עצרת הזה", ואם טעה ואמר "את חג הסוכות הזה" לא יצא. ואם נזכר קודם שסיים העמידה חוזר ל"אתה בחרתנו", ואם סיים חוזר לראש התפילה. והוא הדין למי שטעה בקידוש כנ"ל שצריך לחזור (ויב"א ח"ד סי' נא).
- ב. גם בביתו צריך אדם לשמוח מאוד ביום זה, ולא רק בעת ההקפות.
- ג. ראוי לא להרכיב ילדים או בני אדם על הכתפיים, בעת ההקפות (כה"ח סי' תכס"ט/כז).
- ד. מותר לרקוד ולמחוא כפים לכבוד התורה, וימחא כף ימין על השמאל דווקא (ס"ק כא).
- ה. אחר תפילת ערבית ואחר מוסף נוהגים להקיף 7 הקפות את התיבה שעליה ספר תורה, ולשמוח בשמחת התורה. (ילקו"י ס"ס) המנהג לעשות כן גם אחרי מנחה, וגם לאחר ערבית במוצאי שמחת תורה. (בית יהודי ח"ב סי' יד סעי' ח) (חזו"ע עמ' תנה).
- ו. יש להיזהר מאוד שהשמחה תהיה שמחה של טהרה וקדושה, וחובה על הגבאים לשמור לבל תתערבנה הנשים באנשים ח"ו. וכן אין לתת לילדים דגלים שיכולים לצפצף בהם, ויש למנוע את הילד העושה כן (ס"ס סעי' יז). וכן אסור לנגן בכלי שיר (כולל הרימונים) (ס"ס).
- ז. כשספרי התורה בחוץ חייבים כל העם לעמוד ואסור להם לשבת בין בריקודים ובין כשספרי התורה "עומדים" (עיין שו"ע יו"ד סי' רפ"ב ס"א-ב, שו"ת יח"ד ח"ו סי' מ"ג). ואם הם עייפים יצאו מהאולם (ד. ע. פ"פ שו"ת אור לליון ח"ד פ"מ ס"ב בהעלות). אבל לזקן או חולה יש להקל לשבת בין הקפה להקפה כשרוקדים עם ספרי התורה אפילו שעה ארוכה (חזו"ע סוכות עמ' תסה-תסו).
- ח. מיום "שמחת תורה" מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" ואם שכח ואמר "מוריד הטל" אינו חוזר [אבל בתפילת "ברכנו" ממשיכים לשאול טל בלבד עד ז חשוין].
- ט. עצי הסוכה [בין של דפנות או סכך] אין לנהוג בהם בביזיון בסיום החג, לא ידרוך עליהם ולא יזרקם לאשפה אלא יניחם בצדי הדרכים [או ליד הפח (ד. ע.) אע"פ שאח"כ פועלי הניקיון לוקחים אותם לאשפה] (חזו"ע עמ' ז', תמט). ודין זה חל בערבות, לולבים והדסים (חזו"ע עמ' תמד ב"ח וזאת הברכה ש"א ס"ח). ויש הנוהגים להצניעם לשריפת חמץ לפני פסח (ב"ח ס"ס).
- י. אין לשבת בסוכה ביום "שמחת תורה" משום "בל תוסיף", ואם אין לו מקום אחר לאכול יעשה ביום הושענא רבא אחרי שסיים לשבת בסוכה, פתח בגודל 4*4 טפחים [40*40 ס"מ] בסכך להיכר שהוא יושב בה שלא לשם מצות סוכה (שו"ע סי' תכסו ס"א).

8

"לא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא לעסוק בהם בדברי תורה" (ירושלמי שבת טו ג)

שבוע שכולו תורה באשדוד בחוה"מ סוכות בבי"כ החיד"א רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג

בוקר-מ-10:30 עד 1:30 ואח"כ מנחה אחה"צ-מ-16:00 מנחה ואח"כ עד 10:00 בערב [8:00 ערבית]

יום טוב ראשון-ב-1:00 מנחה ואח"כ הרצאות רבנים עד צאת החג

יום שני-בוקר-הרב מאיר כהן, הרב טוביה פולק, הרב אופיר מלכא.

יום ראשון-בוקר-הרב שלום פרץ, הרב מרדכי טולדנו, הרב יעקב סיני, ועוד רבנים.

אחה"צ-הרב אלחנן פרץ, הרב מיכאל לסרי, הרב יעקב שיש, הרב יהודה יוספי, הרב יגאל כהן, הרב ליאור גלזר.

יום שני-בוקר-הרב בנימין חותה, הרב ברוך רוזנבלום, ועוד רבנים.

אחה"צ-הרב גואל אלקריף, הרב שי עמר, הרב ישראל נח ברגר, הרב יעקב ישראל לוגסי,

הרב מרדכי נויגרשל *שמחת בית השואבה ב-9:00 בליווי תזמורת.

יום שלישי-בוקר-הרב חיים רבי, הרב יצחק דיין ועוד רבנים.

***עזרת הנשים פתוחה *סוכה במקום *כיבוד קל**

העלון מוקדש לעילוי נשמת: חיים יצחק בן שרה ז"ל ת.ג.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לרפואה שלמה של מרים בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

טל': 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com